

I

(Seadusandlikud aktid)

DIREKTIIVID

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2014/63/EL,

15. mai 2014,

millega muudetakse nõukogu direktiivi 2001/110/EÜ mee kohta

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 43 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu direktiivi 2001/110/EÜ ⁽³⁾ kohaselt on mesi *Apis mellifera* mesilaste („mesilased“) toodetud looduslik magus aine. Mesi koosneb põhiliselt erinevatest suhkrutest, peamiselt fruktoosist ja glükoosist ning teistest ainetest, nagu orgaanilised happed, ensüümid ja mee kogumisel saadud tahked osakesed. Direktiiviga 2001/110/EÜ piiratakse inimeste sekkumist, mis võib muuta mee koostist, ja seeläbi tagatakse mee looduslike omaduste säilimine. Eelkõige keelatakse direktiiviga 2001/110/EÜ meele lisada mis tahes toidu koostisosi, sealhulgas toidu lisaained, samuti ei tohi sinna lisada teisi lisandeid peale mee. Ühtlasi ei tohi selle direktiivi kohaselt eemaldada meele iseloomulikke koostisaineid, sealhulgas õietolmu, välja arvatud juhul, kui see on võõraste ainete eemaldamisel vältimatu. Need tingimused on kooskõlas *codex alimentarius*'e mett käsitlevate standarditega (Codex Stan 12-1981).
- (2) Direktiivi 2001/110/EÜ kohaselt kuulub õietolm mee koostise kriteeriumide hulka. Olemasolevad tõendid, sealhulgas empiirilised ja teaduslikud andmed, kinnitavad, et õietolm mees tuleneb mesilastest. Õietolmuterad satuvad nektarisse, mida mesilased koguvad. Mesilased muudavad tarusse kogutud nektari, mis sisaldab õietolmuteri, meeks. Olemasolevate andmete kohaselt võib täiendav õietolm sattuda meesse mesilaste karvadelt, taru siseõhust ja kärjekannudest, mis võivad kogemata avaneda, kui toidukäitleja mett välja võtab. Seega võib väita, et õietolm satub tarru mesilaste tegevuse tulemusena ning õietolmu leidub mees looduslikult, sõltumata sellest, kas toidukäitleja võtab mee välja või mitte. Toidukäitlejad ei lisa õietolmu meesse tahtlikult, see on keelatud direktiiviga 2001/110/EÜ.

⁽¹⁾ ELT C 11, 15.1.2013, lk 88.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 16. aprilli 2014. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 8. mai 2014. aasta otsus.

⁽³⁾ Nõukogu 20. detsembri 2001. aasta direktiiv 2001/110/EÜ mee kohta (EÜT L 10, 12.1.2002, lk 47).

- (3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1169/2011 ⁽¹⁾ määratletakse „koostisosa” kui toidu tootmisel või valmistamisel kasutatavat mis tahes ainet või toodet, mida valmistooide — ka muudetud kujul — sisaldab. Selline määratlus eeldab aine tahtlikku kasutamist toidu tootmisel või valmistamisel. Võttes arvesse mee looduslike omadusi ja eriti mee iseloomulike koostisainete looduslikku päritolu, ei peaks mee looduslikku koostisse kuuluvat õietolmu käsutama mee koostisosana määruse (EL) nr 1169/2011 tähenduses.
- (4) Käesolev direktiiv ei piira Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1829/2003 ⁽²⁾ kohaldamist mee suhtes, mis sisaldab geneetiliselt muundatud õietolmu, kuna selline mesi on toodetud geneetiliselt muundatud organismidest kõnealuse määruse tähenduses. Kohtuasjas C-442/09 ⁽³⁾ Karl Heinz Bablok jt vs. Freistaat Bayern otsustas Euroopa Liidu Kohus, et määruse (EÜ) nr 1829/2003 kohaldamise otsustavaks kriteeriumiks on kõnealuse määruse põhjenduse 16 kohaselt küsimus, kas toidus leidub või ei leidu geneetiliselt muundatud lähteainest saadud ainet. Seetõttu tuleks geneetiliselt muundatud õietolmu sisaldavat mett lugeda „(osaliselt) GMOst toodetud toiduks” määruse (EÜ) nr 1829/2003 artikli 3 lõike 1 punkti c tähenduses. Kui sätestatakse, et õietolm ei ole mee koostisosa, ei mõjuta see seega kohtu järeldust kohtuasjas C-442/09, et geneetiliselt muundatud õietolmu sisaldava mee suhtes kohaldatakse määrust (EÜ) nr 1829/2003, eriti nõudeid, mis käsitlevad lubade andmist enne turuleviimist, järelevalvet ja vajaduse korral märgistamist.
- (5) Määruse (EÜ) nr 1829/2003 kohaste märgistamisnõuete alusel ei ole kohustust geneetiliselt muundatud õietolmu esinemist mees märgistusel esitada juhul, kui on täidetud järgmised tingimused: sellise õietolmu kogus ei ületa 0,9 % mee kogusest ning selle esinemine mees on juhuslik või tehniliselt vältimatu. Tuleks meelde tuletada, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2001/18/EÜ ⁽⁴⁾ sätestatakse, et liikmesriigid võivad võtta asjakohaseid meetmeid vältimaks geneetiliselt muundatud organismide tahtmatut sattumist meesse.
- (6) Vastavalt direktiivile 2001/110/EÜ võib juhul, kui mesi on pärit rohkem kui ühest liikmesriigist või kolmandast riigist, asendada kohustusliku päritoluriikide märke vajaduse korral ühega järgmistest märgetest: „Euroopa Ühendusest pärit mee segu”, „väljastpoolt Euroopa Ühendust pärit mee segu”, „Euroopa Ühendusest ja väljastpoolt Euroopa Ühendust pärit mee segu”. Pärast Lissaboni lepingu jõustumist sai Euroopa Ühendusest Euroopa Liit, mistõttu tuleb kohandada asjakohaseid märgistusnõudeid ja asendada viide „Euroopa Ühendus” viitega „Euroopa Liit”.
- (7) Direktiiviga 2001/110/EÜ on komisjonile antud õigus selle teatavate sätete rakendamiseks, eelkõige õigus võtta nimetatud direktiivi rakendamiseks vajalikke meetmeid, mis käsitlevad kohandamist tehnoloogia arenguga ja direktiivi vastavusse viimist toiduaineid käsitlevate liidu üldiste õigusaktidega. Samuti antakse direktiiviga 2001/110/EÜ komisjonile õigus võtta meetmeid, mille alusel saaks kontrollida, kas mesi vastab kõnealuse direktiivi sätetele. Kõnealuse õiguse ulatus tuleb läbi vaadata.
- (8) Selleks et tagada õiglased kaubandustavad, kaitsta tarbijate huve ja võimaldada asjakohaste analüüsimeetodite kasutuselevõtmist, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et sätestada kvantitatiivsed parameetrid, millega määrata kindlaks, milline on „peamiselt” õitest või taimedest pärinev mesi ja filtreeritud mee minimaalne õietolmu sisaldus pärast võõraste anorgaaniliste või orgaaniliste ainete eemaldamist. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta määrus (EL) nr 1169/2011, milles käsitletakse toidualase teabe esitamist tarbijatele ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 1924/2006 ja (EÜ) nr 1925/2006 ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni direktiiv 87/250/EMÜ, nõukogu direktiiv 90/496/EMÜ, komisjoni direktiiv 1999/10/EÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/13/EÜ, komisjoni direktiivid 2002/67/EÜ ja 2008/5/EÜ ning komisjoni määrus (EÜ) nr 608/2004 (ELT L 304, 22.11.2011, lk 18).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määrus (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta (ELT L 268, 18.10.2003, lk 1).

⁽³⁾ EKL 2011, lk I-07419.

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. märtsi 2001. aasta direktiiv 2001/18/EÜ geneetiliselt muundatud organismide tahtliku keskkonda viimise kohta ja nõukogu direktiivi 90/220/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (EÜT L 106, 17.4.2001, lk 1).

- (9) Pärast seda, kui võeti vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 178/2002, ⁽¹⁾ mida kohaldatakse toidu ja sööda kõigi tootmis-, töötlemis- ja turustusetaappide suhtes liidu ja liikmesriigi tasandil, kohaldatakse toiduaineid käsitlevaid liidu üldisi õigusakte direktiiviga 2001/110/EÜ hõlmatud toodete suhtes vahetult. Seega ei ole komisjonil enam vaja õigust viia kõnealuse direktiivi sätteid vastavusse liidu üldiste õigusaktidega toiduainete kohta. Kõnealused sätted, millega see õigus antakse, tuleks seepärast välja jätta.
- (10) Pärast seda, kui võeti vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 182/2011, ⁽²⁾ tuleb direktiivi 2001/110/EÜ asjaomaseid sätteid kohandada kõnealuse määrusega.
- (11) Liikmesriikidele tuleks direktiivi 2001/110/EÜ käesoleva direktiiviga muudetud kujul järgimiseks vajalike õigus- ja haldusnormide vastuvõtmiseks ette näha 12-kuuline üleminekuperiood. Sel ajavahemikul kohaldatakse jätkuvalt direktiivi 2001/110/EÜ nõudeid ilma käesolevas direktiivis ette nähtud muudatusteta.
- (12) Nende toidukäitlejate huvide arvesse võtmiseks, kes järgivad toodete turule viimisel või märgistamisel nõudeid, mida kohaldatakse enne direktiivi 2001/110/EÜ käesoleva direktiiviga muudetud kujul ülevõtmiseks vastu võetavate siseriiklike õigusnormide jõustumist, tuleb kehtestada asjakohased üleminekumeetmed. Seetõttu peaks olema lubatud tooteid, mis viidi turule või märgistati enne nimetatud sätete kohaldamise alustamist, edasi turustada kuni varude lõppemiseni.
- (13) Seepärast tuleks direktiivi 2001/110/EÜ vastavalt muuta.
- (14) Kuna komisjonile õiguste andmisega seonduvad muudatused käsitlevad üksnes komisjoni õigusi, ei pea liikmesriigid neid üle võtma.
- (15) Kuna käesoleva direktiivi eesmärke, milleks on sätestada, et dietolmu kui meele eriomast looduslikku koostisainet ei käsitata mee koostisosana, täpsustada märgistusnõuded juhul, kui mesi on pärit rohkem kui ühest liikmesriigist või kolmandast riigist, ning vaadata läbi komisjonile praeguste õiguste ulatus, ei saa piisavalt saavutada liikmesriigi tasandil, kuid saab paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta vastu meetmeid kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega vastavalt Euroopa Liidu lepingu artiklile 5. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Muudatused

Direktiivi 2001/110/EÜ muudetakse järgmiselt.

1) Artikli 2 lõike 4 punkt a asendatakse järgmisega:

„a) Etiketile märgitakse päritoluriik või -riigid, kus mesi on korjatud.

Esimesest lõigust olenemata võib juhul, kui mesi on pärit rohkem kui ühest liikmesriigist või kolmandast riigist, asendada päritoluriikide märke vajaduse korral ühega järgmistest märgetest:

— „Euroopa Liidust pärit mee segu”;

— „väljastpoolt Euroopa Liitu pärit mee segu”;

— „Euroopa Liidust ja väljastpoolt Euroopa Liitu pärit mee segu”.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrus (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toiduainete õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused (EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

2) Artiklile 2 lisatakse järgmine punkt:

„5. Õietolmu kui meelega eriomast looduslikku koostisainet ei käsitata mee koostisosana Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1169/2011 (*) artikli 2 lõike 2 punkti f tähenduses toodete puhul, mis on loetletud käesoleva direktiivi I lisas.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta määrus (EL) nr 1169/2011, milles käsitletakse toidualase teabe esitamist tarbijatele ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 1924/2006 ja (EÜ) nr 1925/2006 ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni direktiiv 87/250/EMÜ, nõukogu direktiiv 90/496/EMÜ, komisjoni direktiiv 1999/10/EÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/13/EÜ, komisjoni direktiivid 2002/67/EÜ ja 2008/5/EÜ ning komisjoni määrus (EÜ) nr 608/2004 (ELT L 304, 22.11.2011, lk 18).”

3) Artikkel 4 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 4

1. Käesoleva direktiivi artikli 9 teise lõigu kohaldamiseks võib komisjon rahvusvahelisi standardeid ja tehnoloogia arengut arvestades võtta Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 882/2004 (*) kooskõlas olevate rakendusaktidega kasutusele analüüsimeetodid, mille alusel saab kontrollida, kas mesi vastab käesoleva direktiivi sätetele. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas käesoleva direktiivi artikli 7 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega. Kuni selliste analüüsimeetodite vastuvõtmiseni kasutavad liikmesriigid käesoleva direktiivi sätete järgimise kontrollimiseks võimaluse korral rahvusvaheliselt tunnustatud kinnitatud meetodeid, näiteks *codex alimentarius*’es heaks kiidetud meetodeid.

2. Õiglaste kaubandustavade tagamiseks ja tarbijate huvide kaitseks ning asjakohaste analüüsimeetodite sätestamise võimaldamiseks volitatakse komisjoni kooskõlas artikliga 6 vastu võtma delegeeritud õigusakte, et täiendada käesolevat direktiivi, sätestades kvantitatiivsed parameetrid järgmiste aspektide kohta:

- a) milline on „peamiselt” õitest või taimedest pärinev mesi, nagu on osutatud artikli 2 lõike 2 punkti b esimeses taandes, ja
- b) filtreeritud mees leiduva õietolmu miinimumsisaldus pärast I lisa punkti 2 alapunkti b alapunktis viii osutatud võõraste anorgaaniliste või orgaaniliste ainete eemaldamist.

Komisjon näeb kõnealustes delegeeritud õigusaktides ette asjakohase üleminekukorra toodetele, mis lasti turule enne kõnealuste delegeeritud õigusaktide rakendamise kuupäeva.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 882/2004 ametlike kontrollide kohta, mida tehakse sööda- ja toidualaste õigusnormide ning loomatervishoidu ja loomade heaolu käsitlevate eeskirjade täitmise kontrollimise tagamiseks (ELT L 165, 30.4.2004, lk 1).”

4) Artikkel 6 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 6

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artikli 4 lõikes 2 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates 23. juunist 2014. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohata aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 4 lõikes 2 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

5. Artikli 4 lõike 2 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub ainult juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast kõnealuse õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.”

5) Artikkel 7 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 7

1. Komisjoni abistab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 178/2002 (*) artikli 58 lõike 1 alusel asutatud alaline toiduahela ja loomatervishoiu komitee („komitee”). Komitee on komitee Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 182/2011 (**) tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Kui komitee arvamust ei esita, ei võta komisjon rakendusakti eelnõu vastu ja kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 kolmandat lõiku.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrus (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidu-
laste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu
ohutusega seotud menetlused (EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1).

(**) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse ees-
kirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse
komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).“

6) II lisa kolmas lõik asendatakse järgmisega:

„Ilma et see piiraks I lisa punkti 2 alapunkti b alapunkti viii kohaldamist, ei tohi õietolmu ega muid meele iseloomu-
likke koostisaineid eemaldada, välja arvatud juhul, kui see on võõraste anorgaaniliste või orgaaniliste ainete eemalda-
misel vältimatu.“

*Artikkel 2***Ülevõtmine**

1. Liikmesriigid jõustavad artikli 1 punktide 1, 2 ja 6 ning artikli 3 järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid. Nad edastavad kõnealuste meetmete teksti viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nende ametlikul avaldamisel nendesse või nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid kohaldavad lõikes 1 osutatud meetmeid alates 24. juunist 2015.

*Artikkel 3***Üleminekumeetmed**

Tooteid, mis viidi turule või märgistati kooskõlas direktiiviga 2001/110/EÜ enne 24. juunit 2015, tohib edasi turustada kuni varude lõppemiseni.

*Artikkel 4***Jõustumine**

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

*Artikkel 5***Adressaadid**

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 15. mai 2014

Euroopa Parlamendi nimel

president

M. SCHULZ

Nõukogu nimel

eesistuja

D. KOURKOULAS